

Tõstamaa Gümnaasium

Nr. 5 (205) / august 2014

Tõstamaa valla ajaleht

Vallapäevad taas peetud

Tänavuste vallapäevade raames korraldasid tehnoküla aktivistid traktorite tõmbevõistluse.

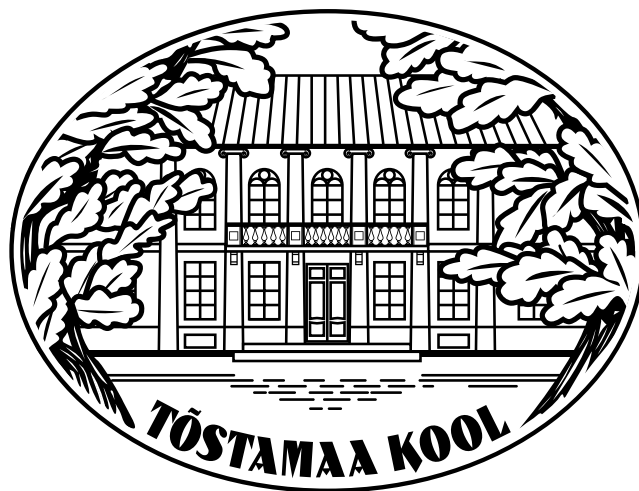
Suured masinad ja osavad mehed meelitasid kohale hulganisti kaasaalajaid. Esimese koha pälvis Kaimo Adler 239 hj Massey Fergusoniga, napilt teiseks jäi Allar Martson 210 hj John Deeriga, kolmandaks tuli Ingvr Kalbach 180 hj traktoril Fendt ning tihedalt kannul oli Madis Martson 125 hj John Deeriga.

Töökoja puhvet hingati mõne hetkega tühjaks maitsevatest kookidest, nõndaks tuli viimastel leppida kiluleibadega.

Võta sa nüüd kinni, kas olid seekord mehed suuremad kui nende masinad, aga hasarti oli omajagu.

vaata lk 10-13

KOOLIAASTA AVAAKTUS
1. septembril 8:30

JUHTKIRI

■ Esimene sügistorm on kohal. Halastamatult närvutab ta suvelillede viimset õiteilu. Õnneks suvesoojus veel kuumab inimeste palgeil.

Teater ja Tõstamaa, kes neid suudaks lahutada, enam vist mitte. Teatrisuve ootavad nii näitlejad kui ka teatrifännid. "Tsepeliin" oli täis üllatusi ja head näitlemist. Traditsioonilised küla ja vallapäevad tõid kokku hulga vanu sõpru. Mee-nutati ja mälestati, aga tehti ka koos sporti ning lustiti niisama. Ikkagi ju suvi!

Olen isegi käinud vallapäevadel juba aastaid, aga ometi oli seekord teisiti. Pildistades jäi ikka kaadrisse üks hakkaja tegelane. Ikka aastast aastasse, suuremaks saades uudishimulikult rahva seas. Edaspidi hakkas ta silma hobustega askeldades või jooksu esiridades. Alati võttis tüdruk kõigest osa. Teda jätkus igale poole. Tihti kärutas tüdruk alevi vahel väiksemaid lapsi. Ta oli kõigi sõber, aitas, hoolis ja hoolitses nagu väike perenaine. Selle omaduse päris ta kindlasti oma vanaemalt. See laps kasvas kuidagi ruttu täiskasvanuks nagu kiirustaks kuhugi. Tänavu teda polnud. Ometi jooksid kaadrid tema piltidest mul kogu aeg silme ees. Inimesed ütlesid, et nüüd lamab ta pärlmutrise teki all kalmistul.

Julmalt katkenud elu. Alatult võetud elurõõm. Südametult antud valu lähedastele kanda. Hanna-Maryst on saanud mälestus, kelle kohta ütlevad sõbrad, et tal oli süda õiges kohas. Aga, kus on selle mehe süda, kes koletu teo korda saatis...

Ülle Tamm, toimetaja

Siit Tõhela kivise koolimaja juures Tõstamaa vallast küüditatute julm

Alles see oli – kui võidupüha ja riigikaitsepäeva tähistamisel, kaunil jaaniajal 2010, lõpetati Tõhelas "Vabadussõda" kolonel Karl-Johann Lauritsale (1892-1941) mälestuskivi avamisega tema sünnikodus Mätta talus Männikuste külas.

Senini oli tähistamata julmuste julmus – mälestusmärk küüditatutele. Juba küüditamise 40. aastapäeval (1989) sellesamas kivises koolimajas, kust algas julm Siberi teekond – loodeti selle tähistamisele.

Konkreetses ettepaneku tegi Orm Kirikal. Edasi läks aastaid kannatanute nimekirjade koostamisega – selle tööga nägid vaeva Maie Lepik (Kunder), Lydia Süvang, Maie Erikson, Orm Kirikal, Uno Kirikal, Ilme Aomere (Kunder), Linda Jalakas (Kütt), Jaan Kütt, Meeli Sutt (Tõnissoo), Silvi Rand (Tohv), Olev Soobik jpt. Täpsed nimekirjad on Tõhela muuseumitoas.

Samas on lugeda Tõhela kõikide küüditatute endi ränk-rasked mälestused. Ikka selleks, et tulevikule hoida "aegumatute kuritegude" tõelist julmust (vt. ka Tõhela küla minevikust tänapäeva. Pärnu, 2013; 367 lk.).

Tänavune jaaniaeg tõi ammuoodatud mälestuskivi Tõstamaa vallast küüditatutele – kõikidele julmuse kannatanutele.

Tõhela järjekordse XVI kodukohapäeval 28. juunil 2014 – Tõhela külaseltsi korraldusel oli see päev pühendatudki eelkõige mälestuskiviga seonduvale.

Seda üheksatunnist kivimü-

rakat Ermistu järve ääres, kunagise vallamaja lähedal on veeretanud loodusjõud ja nüüd tegi seda inimene – Tõstamaa firma Tekameri mees Janek Tuulmees sai kivi kätte ekskavaatoriga, siis sõidutati seda laaduriga ning veeretati multilifti platvormile autojuhiks oli Marek Päästel – kes kivi rahvamaja juurde sõidutas.

Birgit Pere hoolitses kivile nägusa plaadi saamise eest vala toel. Kivi tahtis aga veelgi veeretamist – et teelisele nähtav olla ja Ville Vulkan toimetas selle suure paju alla end teelistele näitama.

Kivi avas Birgit Pere. Sõna said Siberi põrgust tagasi tulnud – Uno Kirikal, Evi Reinup jt.

Kõneles sunnitööline nr. 371 Linda Jalakas (Kütt, sünd. 1926). Imelise elujõuga naine.

Teame teda Imbi Paju dokumentaalfilmist "Tõrjutud mälestused". Tema piinad on kirjas A. Lepa raamatus "Vabaduse hinnaks on elu" (2008).

Linda enda kirjutatud mälestused on erakordselt täpsed. Linda on üle alanud üheksa operatsiooni, mõlemad puusad on opereeritud, 2/3 magu on välja lõigatud – sõidab jal-

TOIMETUS

Toimetaja: Ülle Tamm tel 505 5340,
küljendaja: Pille Paalam
Internet: www.tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Teeristi pood, Tõhela raamatukogu,
Pootsi pood, Tõstamaa bensiinijaam.

Trükikoda: Hansaprint

Tiraaž: 425 tk

Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

st algas 25. märtsil 1949 teekond

rattaga. Saatus kingib talle nüüd ilusaid tegusaid aastaid, et leevendada nooruspäevade ränk-rasket koormat.

Lõikasin kogunenuile 12 meetrit sinimustvalget linti tüki-kesteks, et sellest päevast jääks meile kõigile puudutus - sel valusal kuid nüüdseks täitunud ja oodatud sündmusel – öelgu see lindike meile – ära unusta!

*Kivis on elu
Ja mõtiskelu
Kivis on võlu
Ja valu...
Kivis on lootus
Ja ootus
Põlvkondade vaev
Õigluse viha
Ja raev...
Kivis on kutse
ja väljakutse.*

...

Rein Einasto

Vaike Hang

Tõstamaa keskkoolis algab autojuhtide B kategooria kursus

□ Esimene kogunemine 13. septembril 2014. aastal kell 8.15 Tõstamaa keskkoolis. Soovijatel palume endast eelnevalt teada anda. Täpsem info ja registreerimine tel 524 2282 (Valev Randmäe).

Tõstamaal on jälle võimalus taotleda ID-kaarti!

□ ID-kaardi taotlust saab esitada 18. septembril 2014 kell 10 -11 Tõstamaa rahvamajas.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid: isikut tõendav dokument; riigilõivu (24,28 €, alla 15- aastased isikud, puudega isikud ja üldtingimustel vana-duspensiononi ikka jõudnud isikud 6,39 €) tasumist tõendav dokument.

Sel päeval saab fotosid teha ja vastavat ankeeti täita kohapeal.

Võtke kindlasti kaasa kehtiv isikut tõendav dokument!

Riigilõivu palume eelnevalt tasuda internetipangas või postipangas.

Tasumine pangaülekandega

Saaja nimi: Rahandusministeerium;

Saaja konto: SWEDBANK EE932200221023778606

SEB PANK EE891010220034796011

DANSKE BANK EE403300333416110002

NORDEA BANK EE701700017001577198

Viitenumber: 2900081994

Selgitus: märkige toimingunimetus, isiku nimi ja isikukood kelle eest riigilõivu tasuti

Palume kindlasti eelnevalt registreerida vallavalitsuse telefonil 449 6180; 529 4440 või e-postile vald@tostamaa.ee

Swedbank

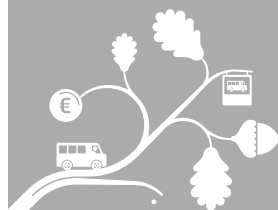
Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatused:

Tõstamaa
rahvamaja juures
kell 9.00–10.30
Varbla
kaupluse juures
kell 11.30–12.30

III kvartalis
21. augustil
11. ja 25. septembril

Bussist saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada houseid ja sõlmida muid lepinguid.

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfot Pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Laste meenutused laulupeost

Jaan Luhamaa: Jäi meelde see, et nägin Presidendi. Ei meeldinud 7 km kõndimist, mõnus oli lauluväljakule kohale jõuda ja olla jahedas. Kuid rongkäigu ajal nägin oma onu Marti ja see oli tore.

Marleen Sahtel: Laulupidu meeldis väga, eriti jäi meelde rongkäik :)

Nüüd juba võib öelda, et läheks uuesti. Meelde jäi Andrus Ansipi tervitus Tõstamaa keskkooli mudilastele.

Uhke tunne oli laulda laulukaare all.

Keily Kaal: Oli väga tore, mulle meeldis kõige rohkem laulukaare all, kuna seal oli ilus vaade. Ma läheks sinna alati tagasi!

Reili Sild: Meeldis laulukaare all laulda ja toidud olid ka head, aga mulle ei meeldinud rongkäik, sest jalad löid tuld all :)

Naljakas oli see, et vene rahvusest inimesed hõiskasid akendel, et elagu Tõstamaa, kuid keegi ei saanud aru, hiljem õpetaja Ivi ütles, et nad hõiskasid "Elagu Tõstamaa".

Kui saaks kordaks seda kõike, isegi rongkäigu teeks kaasa :)

Kaisa-Liis Puusepp: Laulupeol oli äge. Mulle meeldis see rongkäik, kus me marssisime ja kuidas orkester mängis. Tahaksin väga tagasi.

Koos laulmine laulukaare all meeldis ja inimesed olid rõõmsad. Ilm oli ilus.

Lõpetuseks meeldis see, et minu pere mind telekast nägi. Need päevad jäävad meelde kauaks...

Ilus ja uhke tunne oli laulu

5. ja 6. juulil oli Tõstamaa keskkooli 24. mudilaskooril lauljal suur au ja rõõm esindada koduvalda 26. üldlaulupeol.

Sõit Tallinna sai alguse alevi parklast laupäeva hommikul, sealtsaatsime vanemad laulu saatel koju teleri ette ja ise suundusime pealinna, et õigeks ajaks rongkäiku jõuda.

Peale mõnetunnist bussisõitu olimegi kohal ja kõigepealt pakkisime lahti kotid ja tegime üles voodid Tallinna Mustamäe Humanitaargümnaasiumi klassiruumides. Suuremate laste rõõmuks oli meile antud suisa kaks klassi ja osavate läbirääkijatena jõudid lapsed oodatud tulemuse ni – õpetajad ja väiksemad lapsed ühte klassi ja suuremad ning julgemad teise – põnev öö kindlustatud.

Seejärel ehtisime end kaunite rahvarõivastega ja suundusime rongkäigu alguspunkti Kaarli kiriku juures. Seal saime kõigepealt Lottemaa õhupalle puhuda ja tunnikese rongkäigu liikuma hakkamist oodata. Viimane polnud just eriti tore, sest nii väga tahtsime juba minna, teadmata, kui pikk rongkäigu kuus kilomeetrit tegelikult on. Lõpuks hakkasime liikuma, rahvatantsijad ja vallavanem Toomas Rõhu meie ees. Uskumatult palju oli meil sõpru ja tuttavaid tee ääres

ning hõisates ja pealtvaatajatele lehvitates sammusime laulukaare poole.

Suur oli meie rõõm, kui tähtsad poliitikud nagu Andrus Ansip ja Tõnis Lukas, meie kooli silti nähes hüüdsid "Oo, Tõstamaa kool! Elagu Tõstamaa lauljad!" Laulukaare eest läbi kõndides teadsime, et selleks päevaks oli meie töö tehtud. Hirmus pikk oli see rongkäik ja jalad löid tuld all, aga puhkamiseks polnud aega, mahti ega kohta,

sest inimesi meie ümber oli nii tohutult palju, et kohati pidime üksteisel käest kinni hoides ussina massist läbi pugema, et mitte kaaslasti ega juhendajaid silmist lasta.

Näitusehalli paviljonis lasime hea maitsta laulupeo supil ning täis kõhtudega suundusime esimese öhtu kontserditi "Aja puudutus" kuulama. Pärast tule süütamist tuletornis tõusis mitukümmend tuhat lauljat ja pealtvaatajati hümniks püsti. Vot

Ukaare all laulda

see oli alles võimas, üheskoos võõraste onude ja tädidega publiku hulgas seista ja laulda meie

riigi hümn. Kiitus meie lastele, kellel olid sõnad peas ja kes julgelt ning uhkelt kaasa laulsid.

Peale tunnikest kontserti võttis väsimus võitu ja läksimegi üheskoos oma pesapaika. Enne magama minekut kostitasime end kooli sööklas ühepajatoidu ja pannkookidega ning seejärel oli aeg magama minna. Kell oli pool üks öösel.

Pühapäeva hommikul olid kondid kanged ja nii mõnigi läks pudrule liibates. Kõhud täis, hakkas kõik jälle otsast peale – tüdrukutele patsid pähe, rahvariided selga ja asjad kokku. Kell 11.20 oli mudilaskooride esimene ja ainus proov, mis kuuma päikese käes oli paras katsumus. Õnneks olime varustatud veepudelitega ja pidasime ilusasti vastu. Küll aga olid paljud lapsed tulnud lavale ilma joogi ja peakatteta ning seetõttu olid meedikutel käed-jalad tööd täis. Kunagi varem pole nii palju mudilaskoore korraga laulukaa-re all olnud ning konkurss peole pääsemiseks oli suur. Kokku oli 198 mudilaskoori ning lapsi la-val 7428.

Kell 14.00 algas lõpuks kontsert „Puudutuse aeg“ ja enne mudilasi olid laval sümfooniaorkestrid. Vaade lavalt oli oivaline, hommikul veel tühi ja rohetav laluväljak oli täis tuhandeid inimesi, kes olid tulnud meid kuulama. Eesti Rahvusliku Sümfooniaorkestri saatel laulsime viis laulu ja vonklesime läbi rahvamassi kokkulepitud pesapaika.

Olid jäänud veel mõned hetked lauluväljakul, mida kasutasime suveniiride ostmiseks, kontserdi kuulamiseks ja lihtsalt lõõgastumiseks.

Osade laste vanemad olid tulnud samuti kuulama ja need lapsed proovisid suures inimmeres vanemaid üles leida, et üheskoos peomelust osa saada. Teised aga suundusid koduteele ja suur oli rõõm, kui tuttavad näod meid bussipeatustes ootasid ja lapsed tagasi kodus olid. Lastega käisid suurel peol juhendaja Ivi Kask ning õpetajad Jaanika ja Tiina.

Jaanika

Tantsuliste seitse reeglit

Siin on 7 reeglit Tallinnasse suurele tantsupeole pääsemiseks:

1. Segarahvatantsurühma juhendamine ja koos hoidmine on julgust, tarkust ja aega nõudev töö.
2. Juhendajal peab olema ka toetav pere ja sõbrad.
3. Segarahvatantsurühm peab olema mõnus seltskond, avatud väljakutsetele.
4. Õnne on vaja, et läbi ülevaatuste suure tantsupeo tantsijate sekka valitakse.
5. Käepärast peab olema hea käsitöömeister, kes hoiab rahvarii-

- ded korras või õmbleb neid vajadusel juurde.
6. Rahvamaja ja omavalitsus, kelle katuse all segarahvatantsurühm tegutseb, peab olema toetav.
7. Tantsijate kodurahvas peab nende üle uhke olema.

Väike luuletus tantsijale:

*Mis sest, et nädal aega sa võõrsil tantsu löid,
su varbad olid villis ja selgroog pilli löi,
sind kena oli vaadata all tantsijate meres,
ja silmavaate vesiseks sa muutsid oma peres.*

Aitäh sulle, Anu, Pilvi, Ly-Andra, Airi, Mare, Kadri, Linda, Karin, Astri, Vallo, Toomas, Enno, Arvo, Elmo, Valeri, Kristjan ja Kaarel!

Õnnela

Käsitöömeistrid k

Käsitöökeskusel on olnud tegus ja võimalusterohke aasta.

Osalesime kahel suurel näitusel: „SEE on rahvarõivas“ Tallinnas Rahvakunsti Galeriis ja „ornamentaalne“ Tallinna Kunstihoones.

„SEE on rahvarõivas“, tutvustas Eesti erinevate piirkondade rahvarõivaid. Väljas oli 24 traditsiooniliselt valmistatud rahvarõivakomplekti koos aksessuaaride ja ülerõivastega, sealhulgas ka erinevaid lasteriideid. Erinevus nn esinemisriietest on ilmne.

Neisse rõivastesse on meistrid pannud rohkelt peent käsitööd, häid materjale ja armastust Eesti traditsioonide vastu. Neist rõivaist võib iga meister ja omanik mõelda kui väärtuslikust pärandvarast.

Kuna näitus toimus laulu- ja tantsupeo ajal, siis oli nii eesti kui ka väliskülaliste huvi selle vastu väga suur. Iga päev oli näituse juures ka etnograaf või meister, kes vastas külastajate küsimustele ning andis nõu valmistamise osas.

Teiste seas oli näitusel väljas Birgit Pere poolt valmistatud Tõstamaa kihelkonna naise rahvarõivakomplekt.

Birgit kudus ise seelikukanga ja suurräti, tikkis särgi, tanu ja põlle, valmistas heegel- ja niplispitsid, kudus sukad ning õmbles komplekti valmis. Ostetud on vaid linane kangas ning need materjalid ja lisandid mis vanastigi olid tuntud kui ostukaup.

„ornamentaalne“ eksponeeris erinevaid käsitöövaldkondi meistrite kaudu, kelle oskused ja meisterlikkus on äratuntavad ning professionaalse kunsti haridusega autorite kaudu, kes igapäevaselt töötades on oma loomingus inspireeritud rahvakunstist. Näitust külastas 2600 vaatajat.

Meie osaks oli valmistada

Tõstamaa kihelkonna traditsioonilisi roositud esemeid: 10 paari sukki ja 10 paari kindaid.

Kuna sarnaselt Birgitiga on ka teistel käsitööringi naistel rahvarõivakomplektid valmimas, olid sinna juurde sukad ja kindad juba kootud. Oleme saanud neid varem esitleda mardilaadal ja ka mõned tellimustööd teinud.

Kutse näitusel osalemiseks saimegi seetõttu. Arvestades, et kõik meie naised teevad käsitööd hobi korras, oli väljakutse meile päris suur. Aga sellist võimalust ei tule ju iga päev! Võtsime kutse vastu. Käiku läksid varem valmistatud esemed ning puuduolevad kudusime mõne kuuga juurde.

Eesti Kultuurkapitali toel saime ühtlasi võimaluse luua neist sukkadest-kinnastest näidistekomplekti, mida töötubades ja näitustel ning tellimuste täitmiseks kasutada. Meie naiskond kujunes üheksaliikmeliseks: Juuli Aavik, Evelyn Piirme, Birgit Pere, Örne Salk, Tiina Sahtel, Jaanika Soosaar, Marge Päästel, Anu Randmaa ja Heli Kiverik.

Heli on käsitööhuviline proua pealinnast, kes oli varem osalenud minu poolt Harjumaa Muuseumis läbiviidud kinnaste roosimise koolitusel ning leidis meie kodulehelt üleskutse, et otsitakse roositud sukkade kudujaid. Heli soovis õpitut oskusi kasutada ja vastas kutsele ning kudus väga kaunid sukad.

Kaheksa paari sõrmikuid näitusel olid Juuli kootud. Juuli on 1,5 aasta jooksul omandanud suure kogemuse roosimistehnikas kinnaste kudumises, täitnud ka tellimustöid ning temast on saanud meister, kes on esitletud ka Eesti käsitöömeistrite veebikataloogis Pärnumaa meistrina: <http://www.folkart.ee/juubeliaasta/meistrite-veebikataloog>.

Roosimine ise on omanäoline käsitöötehnika, mis saavutas 19. sajandi teisel poolel eriti rikkaliku kujunduse ja kasutuse

Tõstamaa Mõisa Huvikool

Mais sai Eesti Hariduse Infosüsteemi kinnitamiseks saadetud käsitöö õppekava ja avaldus huvikooli loomiseks. Õppekava kinnitati.

Loodud on Tõstamaa Mõisa Huvikool, kus esialgu on vaid laste käsitööringid. Hiljem võib seda õppekava täiendada ja huvikooli laiendada, lisades juurde veel teiste erialade õppekavasid.

Käsitöö õppekava on kahele vanusegrupile 1. – 9. klassini. Õppekava on kooskõlas huvikooli seaduse, huviharidusstandardi ja huvikooli põhikirjaga.

Kuna käsitööoskuste järjepidevus on vahepeal katkenud, siis on käsitöö õppekava eesmärgiks seda lünka täita - kasvatada kultuuriteadlikku kodanikku ja anda talle eluks vajalikud praktilised oskused. Õppeaine toetab rahvusliku ja paikkondliku identiteedi kujunemist, rahvuskultuuri säilimist ja järjepidevust.

Seetõttu on tehnoloogiate õppimise kõrval olulisel kohal teadmised meie kultuuriloost, kohalikust ajaloost; kirjeldused kuidas neid samu esemeid valmistasid meie esivanemad, kust saadi materjale, millised olid kaunistusviisid ja millist tähendust omasid kasutatud ornamendid.

Õppekava alusel on koostatud ka ainekavad ning neist lähtuvalt koostatakse ringide tööplaanid ja tunnikavad.

Õppekavaga ja huvikooli põhikirjaga saab tutvuda Tõstamaa mõisa ja käsitöökeskuse kodulehel. Samuti leiab sealt septembri algul käsitöökeskuses avatavate ringide loetelu, toimumise ajad ning muu vajaliku info.

Anu Randmaa

oguvad ilmakuulsust

just Tõstamaa kihelkonnas. Roosimise muster moodustatakse muustrilõngu kudumise ajal põhikoe silmuste ette või taha tõstes.

Selle tulemusena tekib madal-pistetikandit meenutav muster. Tõstamaal roositi sõrmkindaid ja sukki. Põhikude oli alati valge, roosimisel kasutati palju erinevaid punaseid, rohelisi ja roosasid toone.

Ühel kindapaaril kasutati väga mitut erinevat tehnoloogiat - lisaks roosimisele veel narmaid, vikleid, vitsu ja sissekootud kirju.

Tehnika levimisel 19. sajandi lõpupoole muutusid ornamendid rikkalikumaks, suurenes eseme silmuste arv ja muutus tihedamaks kude. Oli tavaline, et kinda silmuste arvuks oli 96

kuni 112 silmust, mõnikord isegi 128 silmust. Varraste jämedus on 1 – 1,25 mm.

Pikemalt saab näituse kohta lugeda siit: <http://www.folkart.ee/juubeliaasta/naitus-ornamentaalne-2>.

Tõstamaa rahval oli võimalus roositud esemeid vaadata ja meistritega vestelda vallapäevadel Cotze söögimajas toimunud töötoas. Näituse kohta on aval-

datud ka kataloog, mida saab näha käsitöökeskuses.

Täna võib öelda, et roosimise puhul on tegemist ühe taaselustatud paikkondliku traditsiooniga, millest on võimalik kujundada Tõstamaale iseloomulikke meeneid ja erineva hinna ning funktsiooniga käsitööesemeid analoogselt nt Muhu tikandile.

Teist aastat külastas Tõstamaad Ameerika käsitööturisti-de grupp, kes õppis käsitöötoas just roosimist. Teadlike käsitööinimestena valisid nemad meie poest kaasaostmiseks kvaliteetselt valmistatud traditsioonilisi käsitööesemeid. Külalisi käis teisigi: Romantiliselt rannateelt, teistest käsitöökeskustest, erinevate projektide kaudu välismaalt. Tõstamaa mõisas on 10 aastat toimunud rahvarõiva õppelaager huvilistele üle Eesti. Sellel suvel oli vaheaasta, kus

laagrit ei toimunud, küll aga said siin kokku Eesti Rahvakunsti

ja Käsitöö Liidu, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, Eesti Rahva Muuseumi ja rahvarõivameistrite esindajad, et pidada plaani edaspidise osas.

Seda, et laager rahva seas oma koha on leidnud, näitab see, et täituvusega pole probleeme olnud. Ka sel aastal hakkas juba jaanuarist alates registriumissoove laekuma ja suvel korraldati alternatiivina väikse-

mates gruppides kokkusaamisi mujal. Lisaks mõttetalgutele vaatasid külalised meie vallas ringi, külastasid teatrietendust ning puhkasid. Mõttekoja tulemusena otsustati, et laagritraditsioon Tõstamaal jätkub ning lisaks Eesti meistritele kutsume laagrisse kolleege ka teistest maadest.

Käsitööpood on avatud kolmandat hooaega. Oleme saanud olulise kogemuse võrra rikkamaks. Välja on kujunenud tooted, mida meilt kindlasti oodatakse, katsetame ka uusi. Mõned neist on väga hästi vastu võetud, kõigil jällegi nii hästi ei lähe. Oleme saanud vahetult klientidega suhelda, kuulunud nende arvamusi, soove, kiitust ja kriitikat.

Oleme saanud teada, et sellist poodi on Tõstamaale ikkagi vaja. Seda nii külalistele kui ka käsitöötegijatele.

Kuid praegu, kui külastajate hulk iga aastaga suureneb, suudame siiski veel pakkuda vähem kui meilt oodatakse. See võiks olla märguandeks kõigile neile, kes kodus midagi toredat käsitöist nikerdavad: teavitage meid oma tegemistest, tulge näidake oma töid, peame plaani ja hakkame juba sügisest oma käsitöömüüki kavandama.

Suur puudus on puutööst ja muust meeste käsitööst. Ikka on vaja kuduajaid. Kellel vähegi huvi ja tahtmist käsitööd teha, aga seni kindel toode puudub, tulge sügisel ringi, peame plaani, proovime erinevaid asju teha.

Sihipärase tegutsemise ja mõningate nõuannetega on Tõstamaal käsitööst võimalik endale kujundada täiendav elatusallikas.

Neil, kes käsitööd toota ei soovi, on võimalus ringides osaledes üheskoos teistega vaba aega veeta ning ise meelepärane ese valmistada. Sama võimalust pakume ka neile, kes käsitööd ostmiseks liiga kalliks peavad.

Anu Randmaa

30 aastat Tõhela kodukohapäevi

Aitäh Tõhela külaseltsile ja Tõhela raamatukogu ning rahvamaja juhile Birgit Perele – neile kelle hoolet ja korraldusel ilmus meie kunagise koolimaja õuele XVI kodukohapäeval, 28. juunil 2014, imekaunis pikk pink. Seljatoel päikesesäras kolme nimega tahvel – Tõhela kodukohapäevade käimapaniiaile ja korraldanuile.

Tegelikult oleme me kõik nende päevade tegijad. Tõhela kodukohapäevad on meid Tõhelasse kaugeltki kokku toonud, ühendanud uuesti vaatamata Siberiga lõhutud eludele ja kodukaotustele.

Üks kodupäevaline ütles: „Sina ei tunneks mind ega mina sind, kui meil kodukohapäevi poleks!“

Birgit Perelt saime teada, et selle saarepuust pika pingi projekti autor ja teostaja on Gunnar Tilk Tõstamaalt, firma Tekamer langetas puu ja toimetas tegijale ning viis uue pingi pärast kohalegi. Tõhela Külaselts tellis Pärnust pingile plaadi.

Istme panid paika oma küla mehed, paeplaadid tõi Karmo Kuura oma kodust. Selgus pingiteo algataja - Hilja Raud Marju Adamsi kaudu.

Kui Birgit Pere pingi Vokirat ta esitatud Alu küla folkloori saatel avatuks kuulutas ja meid kol-

me vastsele pingile koos kaunite lilleõitega istuma kutsuti - olime siiralt tänulikud ja imestunud.

Oleme pingil juba ühel järgmiselgi päeval istumas käinud ja seal pikalt arutanud – kuidas tegijail õnnestus pingitegu saladuses hoida, et see istujaile tõeline üllatus oli.

Aga meil oli veel teinegi probleem – miks me kolmekesi, selle kolmekümne aasta jooksul, pole omavahel karvupidi kok-

ku läinud. See ei saanudki päris selgeks.

Aga need teokad aastad on rõõmu ja rahu pakkunud ning meid ilusti vanaks aidanud saada (eriti siinkirjutajat). Oleme tuttavad (vähe öeldud) läbi mitme põlve.

Silvi Rand (Tohv) ja Meeli Tutt (Tõnissoo) - Tõstamaa keskkooli I lend (1957). on alati olnud rahulikud, sõbralikud,

sõnapidajad, töökad Tõhela ajaloo jäädvustajad. Esivanemateks põllumehed, kiidetud sepp, ehitusmees, ühispäimatalituse rajajaid jne.

Huvitav lisada, et Meelil oli isegi vastsel pingil istumist harjutades tähtis kaustik kotis – millest ta samas tekkinud küsimusele koheselt ka vastuse leidis. Siinkirjutaja ei olnud kohal pidevalt – tuli ja läks ning kokkusaamisi ja ühistegemisi saatis alati suur kiirus (abi sai öötundidest) – ju siis kaklemiseks aega ei jäänud.

Esimene kodukohapäev Tõhelas sai teoks 16. septembril 1984 koos Eesti Rahva Muuseumiga. Ja seekordne on juba XVI.

Igal kokkutulekul on alati olnud oma teema ja üritus on ühendatud kalmistupühaga. Ajalootunnid, ringkäigud küla-des, näitused, spordivõistlused, loteriid annavad kodukohapäevadele sisu.

Oleme hoolitsenud selle eest, et kõik üritused on sõnas- ja pil-

dis tulevikule jäädvustatud. Ilmunud on kaheksa külaraamatut. 2000. aastal avasime koolimaja pööningukorrusel muuseumitoa.

Eriti on meelde jäänud esimene kodukohapäev ning teine - Mats Mötslasele mälestuskivi avamise ja Silvi Ranna suurepäraselt koostatud luulepõimikuga "Kui tulen oma kodukohta".

Tõhela neidude M. Tohvi, A. Suti ja K. Ranna esitatusena on see sügaval südamesopis tänaseni. Teoste külale pühendatud päeval pani heldima kunagiste

Teoste ja Viruna küla orkestri-meeste Karl Kösteri akordioni- ja Herman Tamme suupillilood.

Häidaste küla ringkäik oli täis üllatusi – Saratopi õues perepoja kivist kirjutatu: "Põllumees ja lehmälüpsja piavad au sees

olema" ning pikk teekond Saika sohu – kunagise Kõrgema seegi (vaestemaja) varemete juurde – paljudele tuli selle olemasolu täieliku üllatusena.

Iga kodukohapäev on andnud lisa unustustehõlma vajunud sündmustest, olnud elamuslik ja meelde jääv, ega muidu me ikka ja jälle üle aasta kokku ei käiks.

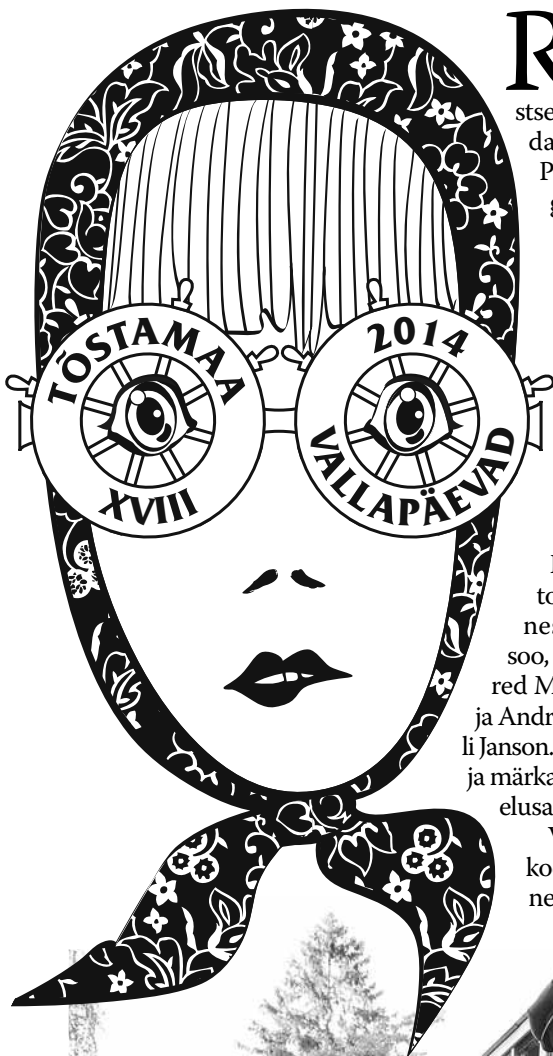
Aitäh!

Vaike Hang (Soobik),
üks "istuja"

Fotod: Birgit Pere

Reede õhtul, vallapäevade avamisel, etendas näitetrupp stsenaariumi, mis kirjeldas hästi Tõstamaa - Pärnu bussiliikluse algust 90 aastat tagasi.

Etendus toimus Lõuka Turu trepil, kus kogunes bussi ootama kirev seltskond külarahvast. Kauaoodatud ja ennenägematut omnibussi kehasas Tõhela puubuss, elutruult mängisid tõstamaalasi Liina Käär, Carmen Maantoa, Karen Adler, Agnes Janson, Õie Jaansoo, Eino Nõmme, Manfred Muuga, Enn Martson ja Andres Laur, lavastas Külli Janson. Tähelepanelik vaataja märkas ka ühe naise korvis elusat kana.

Viies Ratas tantsis kodurahva ees ette mõne tantsupeo tantsu ja

Reedene Rõõm laulis rõõmsalt „Tõstamaa valsiga“ vallalipu var-dasse.

Vallavanem tunnustas mitmeid tublisid kodanikke panuse eest kogukonna ellu, kaunite kodude loomisel ning valla esindamisel Tallinnas laulu- ja tantsupeol.

Vallapäevade esimene õhtu toimus Selistes. Kõigil soovijatel oli võimalus end lasta kohale sõidutada Tõhela puubussiga. Ees ootas kaskedega kaunistatud 101-aastane rahvamaja ja Seliste seltsi rahvas.

Vaatamiseks olid välja pandud mereteemalised fotod ja uurimustööd. Eve Jürgens meenutab: „Liina Käär küsis kevadel, et kui teha Tõstamaa vallas muuseumide päeva, kas Seliste ka sellest osa soovib võtta? Ei olnud hetkegi kahtlust, loomulikult teeme ära!

Olin just saanud tuttavaks Arne Salustega, kes tundis huvi Eriksoni suguvõsa vastu. Temalt kuulsin Vladivostokki rännanud Juhan Eriksonist, kes rajas sinna oma laevakontori, omas kaevandust ning oli ühtlasi Norra konsuliks. Ta kutsus enda juurde laeva kapteniteks vennapoeg Joann Eriksoni ning õepoeg Martin Masso. Seega teema olemas – Seliste külast pärit laevakaptenid.

Möödunud aastani teadsin, et Selistest on pärit viis kaptenit: Juhan Jansen, Valev Mere, Eustaatus Miido, Herman Tõnissoo ja Jakob Jürgens.

Arne Salustelt sain teada ka Poe talust pärit Andrei Eriksonist, kelle elukäigust mul seni aimu ei olnud. Tänu sõbranna Sveale, kes soovitas lugeda Torontos välja antud raamatut „Rehvitud purjedega“, kus oli kirjas Selistest pärit kapteni Gustav Jürgensi meenutused „Suurest Tõllust“.

Kas pole vahva? Nii väiksest külast on sirgunud kümme tubli meremeest!.

Tõstamaa vokaalansambel Reedene Rõõm võttis sobivalt üles vanad viisid ning meelitas rahvagi kaasa laulma.

Uskumatult heatasemeline TP Brass Bigbänd pakkus suu-

repärast tantsumuusikat kogu õhtu jooksul. Bigbänd koosneb muusikakooli õpilastest, keda juhendab tõstamaalastele hästi teada-tuntud Kaido Kivi.

Lõbusaks vahelduseks selgitati välja kõige tugevam naine, kelleks osutus Kärt Jürgens. Loterii oli väga populaarne, sest iga loos võitis auhinna. Retrokuningas Elmu Sadulsepp mängis Seliste peole sobilikku head tantsumuusikat kõigi rõõmuks.

Vana rahvamaja hea vaim andis end tunda igähele, kes sisse astus. Piduliste muljed olid väga head.

Samal ajal tuldi kokku pidutsema ka Tõstamaa rahvamaja, 70 - 80-ndate stiilis teatrikohvikusse „Einelaud“. Vallapäevade esimene õhtu viis meid kõiki ajas tagasi ja pakkus tõelist vaheldust tänapäevasesse kiirsesse argiellu.

Laupäeva hommikul kogunesid keskalevisse müüjad ja ostjad. Oli nii omi kui võõraid. Tänavusel turuhommikul olid müügiletid pisut teisiti sätitud – paremini. Selle eest tõi nupukatele Grete ja Alo Tomsonile.

Spordimaailm on Toomas Rõhu jaoks südamelähedane ja tema korraldas laste jaoks Päästeteenistuse juurde batuudid ning laululavale seikluspargi koos põnevate atraktsioonidega. Need pakkusid rõõmu nii suurtele kui väikestele.

Anu Randmaa eksponeeris Tõstamaa roositud kinnaste-sukkade näitust ja töötuba ning Heino Kriisa õpetas saviga toimetamist. Marge Päästel tegeles väsimatult kontserdi ja rahvapeo piletite müügiga ning vanade raamatute laadaga. Saadud tulu annab võimaluse raamatukogus-

se osta kauaoodatud laste lauamänge. Rahvamajas oli väljapanek naiste lapitöödest, avatud Jüri Tensoni fotode näitus „Rajaca aeg“, noortekeskus ja „Einelaud“. Ka Cotze Maja ja Laine Baar olid mõnustateks kohtumispaikadest vallapäevalistele.

Vallavanema idee järgi korraldati põnev külastusmäng, mille eesmärgiks oli rahvast meelitada kõigist sündmustest osa võtma. Külastusmängu osalejakaarte jagati vallapäevade avamisel ja turuhommikul. Kõigi 15ne sündmuse juures märgistasid kaarte vabatahtlikud (peamiselt Vokiratta liikmed). See, kellel vähemalt 9 märgistust, sai õiguse osaleda auhindade loosimisel pühapäeval rahvamajas, vallapäevade lõpetamisel. Mäng läks üllatavalt hästi. 180-st osaluskaardi omandanust jõudis finišisse 91. Ja sündmustest võeti samuti roh-

kem osa, kui kunagi varem.

Tehnokeskusesse kutsuti vaatama traktorite võistlust ja külastama „Töökoja puhvetit“. Andekalt ja armsalt oli eksponeeritud tehnikaarmastajate maailm.

Epp-Maria Kokamägi avas mõisas oma selle suve eriliste maalide näituse. Mõnda pilti erineva nurga alt vaadates muutusid värvid ja see tekitas taevaliku ning kummastava tunde. Meistritöö. Mõisas olid avatud ka näitused „Kino ajalugu esemetes“, „Fotokunstnik Peeter Tooming 75“, „Eesti joonisfilm 40“, Kalju Suure mälestusnäitus ja „Asjade evolutsioon“. Jaak Elling tutvustas kõigile huvilistele kinomaailma müstikat. Vallapäevalistele pakuti kohvi ja Tõstamaa parima meistri Maie Miidu valmistatud kringlit.

Kirikusse oli kutsutud tänavu esinema Koit Toome ja Jorma

Puusaag. Kontsert oli mõeldud akustilisena, aga liigselt tehniline helindamine muutis selle ole-muse. Tõstamaa kirikul on oma väga hea akustika, mida muusikud on hea meelega vaimustunult ära kasutanud. Mitmed artistid on siin andnud kontserte helitehnikat kasutamata või siis väga minimaalselt. Koit ja Jorma pakkusid oma meisterliku esinemisega aga sellegipoolest kirikutäiele publikule hea kontserdielamuse.

Ligi paarsada suurt ja väikest kogunes rahvamajja Saaremaa Rahvateatri kogupere-etendust nautima. Naljakas, hea kujundusega ja positiivsust sisendav Väino Uibo lavastus sobis hästi vallapäevade kavasse. Tore oli korraga nii palju väikseid lapsi Tõstamaal koos näha.

Ehitajate teel avati Janely koduaiakohvik - hea menüüvaliku

ja elava muusikaga. Tõelist kosutust pakkus tummine seljanka enne pikka rahvapidu.

Laululaval oli tehtud õhtuks korralikud ettevalmistused rahvapeoks: paigaldatud suur lava, heli- ja valgustehnika, ekraan videodisko jaoks ja välipuhvet piduliste teenindamiseks. Mõnus soe suveõhtu, mida kroonis täiskuun, lõi suurepäraseks tingimused meeldivaks olemiseks koos omakandi rahvaga.

Kihnu Poisid tantsitasid kõiki armastatud ja koduse rahvamuusikaga. Uku Suviste andis südamliku kontserdi, saates end ise klaveril. Juba tema oskusliku klaverisaadet oli nauditav ja põnev kuulata. Vj. Martineero endise töstamaalasena võttis kogu õhtu juhtimise enda õlule, suheldes rahvaga. Tänu nostalgiatundele ning vanade aegade mälestuseks, hoidis mees peotuju üleval kuni poole kuueni hommikul. Küll aga ei saa siinjuures mainimata jätta seika, et kella kolme ajal süütas keegi salaja tohutu lõkkekuhila.

Tuleohtlikkuse tõttu ei and-

nud Päästeteenistus lõkke süütamiseks luba. Inimesed on harjunud oma vana puuprahti tooma laululavale ja nii koguneb sinna alatasa korratu ja liigselt mahukas risuhunnik. Vallavanem nägi vaeva selle kokku lükkamise, korrastamise ja keelumärkidega varustamisega veel vahetult enne vallapäevi. Korraldajana elasin läbi suure ehmatus. Kõle mõtelda, mis oleks juhtunud, kui lõkkematerjali ei oleks kokku lükatud? Tuhat tänu kohalikele pritsumeestele, kes tulid kontrolli all hoidsid. Pidulised aga nautisid lõkke soojust ja valgust, mis tekitas kõigis valdava romantikatunde.

Silmitsedes seda lõket, tuli mulle meelde kooli ajal õpitust, et 10. augustil peeti vana rahvakalendi järgi lauritsapäeva, kus tule süütamine ja töö tegemine keelatud. Reeglitest kinni pidamine hoidis ära tulekahjud ja pahanud. Loodame, et salaja süütaja kahetseb oma tegu, saab tulepatroon Laurensiuse käest oma rumaluse pärast andeks ja õnnetused jäävad tulemata.

Pühapäeval koguneti vallapäevade lõppakordiks rahvamajja.

Tänu külastusmängule ja -gus publikut kenasti. Meie folklooriansambel Vokiratas esitas muusikalis-sõnalise mõtiskluse oma ammusest lapsepõlveajast. Publiku hulgas eakamatel ja keskikka jõudnud inimestel oli meenutustest äratundmisrõõmu, väikestel lastel vajas aga põnevusest suu ammuli.

Saaremaalt, Salme vallast, võtsime vastu külalised – tantsumemmede rühm „Meelespead“ ja pillimees Mihkel Merreäär. Saarlased olid plaani võtnud tulla Manija laulupeole esinema. Tegime neile ettepaneku sinna koos minna ja teha väike tutvustus ka juba vallapäevade lõpetamisel. Nad laulsid ja tantsisid kolmest saarest – Muhust, Abrukast ja Saaremaast. Imetlesime nende toredaid rahvariideid.

Raido Valgeväli oli südamest liigutatud Tõstamaa inimeste osalemisest Tallinnas laulu- ja tantsupeol ning rongkäigus. Vallapäevade lõpetamisel oli temast seda väga armas jagada. Sõnumiks kõigile sai: „Hoidkem kõrgel Tõstamaa lipp!“.

Külastusmängus osalejatele jagati loosi tahtel auhindu, mis olid humoorikad ja tegid kõigi meeled rõõmsaks. Tänu lahketele valla ettevõtjatele ja eraisikutele kogusime kokku 73 toredat auhinda.

Toetajad väärivad siinkohal äranimetamist: Käsitöökeseus, Cotze maja, Janely koduköök, vallavalitsus, Majandusühistu

kauplus, Teeristi pood, Ermistu puhkeküla, Tõhela järve puhkeküla, Merelaiu puhkeküla, Aianduskauplus, Lõuka turg, veebipood Eluvägi, Järveotsa talu roosiaed, Tõstamaa tankla, Õmblustöökoda ehk Grüüne Tekstiil, Sillametsa talu, Laine baar, Riida talu, Raja talu, Mäniku talu, Antsu kalastustalu, Kastna puhkeküla, Pilvi Kase, Pille Martson ja Helle Pihlak.

Lõuna paiku ootas Merelaiu puhkeküla kõiki rannavollet ja petanki mängima, suppi sööma ning meremõnuseid nautima. Laulupeo huvilised sõidutati suure bussiga Tõstamaalt Munalaiu sadamasse ja sealt praamiga Manijale. Vastu võtmas oli Kase Svea, Tamme Ülle ja mitmed manijalased.

Meelespead ja Vokiratas koos pillimeeste Alani ning Mihkliga täitsid peo muusika, tantsude ja lauludega. Koos rahvaga tantsiti seltskonnatantse ja lauldi tuttavat laule.

Nauditav oli mõlema pillimehe spontaanne ja väga professio-

nalne musitseerimine kitarril ning akordionil. Pühapäev kujunes tõeliseks hingamispäevaks.

Tore on tõdeda, et vallapäevad toimivad Tõstamaal kogukonna ühistegevusena, kus igaüks soovib korralduses kaasa lüüa. Ja igal aastal on juurde tulnud ka uusi tegijaid.

Ikka võetakse oma plaanidesse vallapäevade ajal kodukanti tulla ja saada kohtumistest soojade mälestusi.

Külaliste suust kuulen aina

imetlevaid kiidusõnu Tõstamaa valla elu kohta. Siia tulla otsima rahu, romantikat ja mõnusat suhtlust rannarahvaga. Ilmselt oleme igaüks selles pisut ka ise süüdi. Ja paras meile!

Rohkem austust ja lugupidamist teise inimese vastu – olgu ta su pereliige, naaber, ülemus või läbisõitev jaapanlane!

Muljetades

Õnnela

RANNAMÄNGUD MANIJAL

Pärnumaa kuue mereäärse valla spordikoostöö Rannamängude korralduskord oli tänavu Tõstamaa vallas ja et nimes sisalduvat sõna rand õigustada, otsustasime need juba teistkordselt korraldada Manilaiul. Rannamängude eesmärgiks on valdade koostöö läbi kultuurilis-sportliku tegevuse, omavahelise suhtlemine, parimate sportlaste ja edukamate

valdade väljaselgitamine. Programmis oli 10 ala.

Tõstamaa saavutas II koha taidluses (juhendaja Külli Janson, Taavi Tõnisson, Teele Tõnisson, Agnes Janson, Monika Adler, Katrin Tõnisson) ja naisete võrkpallis (Karoliine Kask, Monika Adler, Lagle Adler, Karen Adler)

III koha saavutas köieveomeeskond (Margus Tuulmees,

Maido Kaja, Illar Bergmann, Janek Mändla Hardo Vahemäe, Valvo Volgerad, Jaak Jaansoo) ja juhtkond (Janek Jaansoo, Toomas Rõhu)

IV koht kombineeritud teatvõistlus (Karen Adler, Karoliine Kask, Lagle Adler, Danek Kullerkupp, Kristjan Kase, Jaak Jaansoo) ja meeste võrkpall (Urmas Ennok, Janek Jaansoo, Danek Kullerkupp)

V koht pendelteade (Karen Adler, Agnes Janson, Karoliine Kask, Teele Tõnisson, Lagle Adler, Danek Kullerkupp, Taavi Tõnisson, Kristjan Kase, Heiko Mändla, Janno Pavlov) ja mälu-mäng (Karin Randmäe, Valvo Volgerad, Hardo Vahemäe)

VI koht rannamadratsitel ujumine (Karen Adler, Agnes Janson, Teele Tõnisson, Danek Kullerkupp, Kristjan Kase, Ja-

Maria TALU

10 TUNDI KULDSET PIDU
algusega kell 13:00
20. septembril 2014

OKTOOBERVEST
MARIA TALUS

Esinevad: **UNTSAKAD**

BIERBRAUCHEN und
BRATWURST BLECHBLASER

APELSIN

LAAT JA TÕULOOMADE NÄITUS

ÕLUT IKKA HEAL!
Festivalausweis: 5 €

Kõpu küla, Tõstamaa vald, PÄRNUMAA
tel. 447 4558; 444 3412
www.maria.ee

KES TEEB KAEVU?

- * puurkaevude puurimine
- * puurkaevude projekteerimine
- * puurkaevude puhastamine
- * süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- * vee- ja kanalisatsioonitööd
- * kaevetööd miniekskavaatoriga

TÄHTAJAD LÜHIKESED!

Balti Puurkaev OÜ
521 7415; 504 2999
www.baltipuurkaev.ee
firma tegutseb aastast 2008

nek Jaansoo) ja kergejõustik. Individuaalarvestuses saavutas Jaak Jaansoo MV 40 m II koha ja hoota kauguses III koha, Valvo Volgerad MV kuulis II koha ja Lagle Adler NV kauguses III koha. Veel võistlesid Karoliine Kask, Teele Tõnisson, Karen Adler, Agnes Janson, Monika Adler, Kristiina Lepik, Janno Pavlov, Taavi Tõnisson, Heiko Mändla, Kaarel Kase, Danek Kullerkupp.

Üldkokkuvõttes saavutasime Audru, Häädemeeste, Kihnu ja Varbla järel ja Tahkuranna ees viienda koha. Tänu sõnad kõigile, kes valla eest väljas olid. Kahjuks on viimastel aastatel jäänud väga tagasihoidlikuks meie keskkooli panus. Tänu sõnad ka Riida turismitalu lahkele pererahvale, Tõstamaa laagri teenekale komandandile Arvo Miidole ja Kultuurikapitalile toetuse eest.

Tõstamaa Spordiklubi

Tõstamaa
vallavalitsus

pakub tähtajaliselt
(lapsepuhkus) tööd
RAAMATUPIDAJALE

Tööülesanne on valla ja
hallatavate asutuste
raamatupidamine,
vastavate finants-
dokumentide
koostamine ja nende
korrasoleku tagamine.

NÕUDED KANDIDAADILE:
erialane haridus ja
töökogemus raamatu-
pidamise programmidega,
hea arvuti- ja suhtlemis-
oskus.

Kandideerimiseks esitada
avaldu, CV, haridus-
dokumentide koopiad
25. augustiks 2014
aadressil Tõstamaa valla-
valitsus, Sadama tee 2,
Tõstamaa 88101 või e-posti
aadressil vald@tostamaa.ee,
info 506 1930

Mäletades ja meenutades....

Hanna-Mary oli ka meie Kastna tüdruk, sest ta teine kodu oli siin vanaisa ja vana-ema juures. Siin elas ka ta tädi Evelyn, kes nüüd Kihnus oma poega Mathias kasvatab. Siin on ka Hanna-Mary isa ja väikese venna Erasmuse kodu. Varem sõidutati Hanna-Maryt Kastnasse autoga, aga peagi oskas ta üksinda tulla ja minna. Suuremaks saades tuli ja läks ta jalgrattaga.

Hanna-Mary oli lahke ja sõbralik, kes alati oskas juttu ajada ja oma abi pakkuda, oskas vanainimesele kaasa tunda, raskeid pakke busi peale ja maha tõsta ning tervise kohta pärida.

Hanna-Mary oli Kastna kodus vanim lapselaps, seega oskas ta väiksemate sugulastega mängida ja nende eest hoolitseda. Talle meeldisid loomad, siin kodus ta kõige lemmikumad - hobust enam pole, aga hoolt vajavad küülikud, lambad, kitsed, kanad, koerad ja kassid on olemas.

Hanna-Mary ei hiilinud kõrvale talutöödest. Kui abi oli vaja heinale, sõnnkuveole või põllule, sai ta hästi hakkama. Ruttu töö tehtud, karastav suplus tiigis ja rattaga Tõstamaale tagasi, teisi ülesandeid täitma. Ta oli hoolitseva loomuga, ikka tundis huvi vanavanemate

tervise vastu, tõi Tõstamaa vanaemalt rohtusid kui vaja ja soovitas tihti vähem muretseda ning hoopis millegi lõbusaga aega sisustada.

Laupäeval Kastna külapäeval oli Hanna-Mary tubli abiline. Müüs loteripileteid, mängis väiksematega ja pildistas külapäevalisi. Teda jätkus igale poole. Oli ilus päev, kuigi oli palav ja kingarihm lagunes, oli ta õnnelik oma hästi läinud loosi üle. Seal samas pidas ta vanaemaga plaani, kuidas tuba uesti tapeetida, et õnneloosiga võidetud tekk veel paremini tuppa sobiks.

Kõik unistused aga purunesid koduteel kil-dudeks. See on väga kurb, aga lootus on, et ta rõõmus süda ei tundnud surt valu, vaid hetke kohutavat hirmu.

Kallis Hanna-Mary, aitäh Sulle, et olid meie päiksekiir. Anna meile andeks, sest kindlasti oleks me saanud teha midagi, mis Sind alles oleks hoidnud. Kui me vaid teaksime saatuse samme ette....

Sa jääd meie ellu kui päiksekiir, mis soojendab me südameid.

Kastna vanaema

*Küünal on kustunud,
ööle uut päeva ei järgne
ja vaikus raske...*

26. juulil oli meie Hanna-Mary Kastna külapäeval, kus nägime teda rõõmsana askeldamas, kõigiga suhtlemas, tegusana, säravana, ...

Ja samal hilisõhtul jooks oli peatunud, seal teeserval maas ta enam ei rääkinud meiega, ta silmad ei säranud ja tal polnud enam kuskile kiirustada. See algav öö tõi kaasa õnnetuse, kurbuse, kõik meie ühised plaanid olid hetkega purustatud, ... noore lapse elu elamata...

Hommikune tõusev päike ei äratanud Hanna-Maryt. Valus on mõelda, et teda ei ole ja ta ei tule enam üle ukseläve hüüdes "Ma olen kodus!"

Kallid inimesed, kes te toetasite meid: käepigistus, kallistus, telefonikõne, sõnum, lohutavad sõnad, Aitäh teile!

Täname, et tulite koju ja surnuaeda Hanna-Maryt ära saatma. See oli nii armas, et hoolisite meie rõõmurullist. Lilled, küünlad, pisarates silmad, soojad sõnad olid tugevust andvad.

Aitäh teile kõigile, kes olite mures ja leinas meiega. Usume, et Hanna-Mary nägi taevast, et olite meile toeks ja ta võib tunda rõõmu, et ta oli ka teile kallis....

*Ära seisa mu haul ja nuta mind taga,
mind pole seal, ma vaikselt ei maga.
Ma lendan koos tuultega taeva all,
ma olen talvehommiku hall.
Viljapõllul paistan päiksena suvel,
sügisel su juurde tulen.
Kui hommikul ärkad ja taevas näed linde,
neid vaadates olla võid täiesti kindel,
et laulan seal koos nendega,
kuid öösel muutun täheks ma.*

Perekonnad Algepus ja Vahemäe

Juulikuu juubilarid

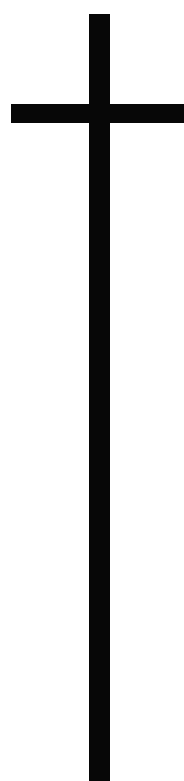
ARNO JÜRGENS 89
LEIDA UDU 83
VELLI AKSEN 82
LINDA MASSO 79
MARE METSAMÄRT 78
AIN PÄRNA 78
JAAN NOPPEL 78
ENDEL TÕNISSON 77
JELENA OIDJÄRV 77
AINO AUDOVA 77
LEMBIT OKS 76
IDA KAROTAMM 75
VELLO KARLSON 75
MILAINÉ ALLIKAS 74
ANNE RAIMET 74
LAINÉ KANGUR 73
VILLEM JAANSOO 73
ÜLO ADLER 72
MARGE HINDREKS 71
HELJO TAMM 70
HELDUR SIINNE 70
MIHHAIL VEREŠTŠAGIN 65

Avaldame kaastunnet Indrek Merasele
kalli vanaema surma puhul

Nooruse 4 majarahvas

Augustikuu juubilarid

JAKOB SUTT 87
INGRID TAAL 85
EFELINE LIIV 83
LIIVI PULK 82
MARIA PÕLTSAM 81
MÄRT JANSON 78
AIMA NURM 77
ÕIE JAANSOO 76
AIMI PULK 76
JAAN LEAS 76
ELVI JÕGI 75
ARDA TÕNISMAA 74
HELJU JÜRGENS 73
VELLI RIIS 72
HELVE ADAMS 71
LEIDA LEERIMA 71
JOHANNES EELMAA 70

VEERA KIIRATS
09.09.1922 – 26.06.2014

HÄRTSI KIVESTE
18.07.1940 – 02.07.2014

ASTA NUUT
21.04.1949 – 03.07.2014

VAMBOLA KANGUR
26.03.1937 – 12.07.2014

ASTA KAROTAMM
21.11.1931 – 17.07.2014

ADELE KÜTT
13.02.1926 – 20.07.2014

HANNA-MARY ALGPEUS
26.05.2000 – 26.07.2014

LEA RANNIK
06.07.1950 – 13.08.2014